

MINISTERSTWO
ROZWOJU REGIONALNEGO

DEPARTAMENT ZARZĄDZANIA
EUROPEJSKIM FUNDUSZEM SPOŁECZNYM

2009-09-08

Warszawa,

DZF-V-92201-10-PT/09

NK: 13 FUM/108

Wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

Dnia 11 sierpnia br. odbyło się spotkanie Grupy Roboczej ds. Zasady Równości Szans Kobiet i Mężczyzn PO KL dotyczące weryfikacji wniosków składanych w ramach PO KL pod kątem spełniania standardu minimum. Podczas spotkania zostały omówione najważniejsze problemy z jakimi mają do czynienia członkowie KOP w trakcie oceny wniosków na podstawie standardu minimum. W nawiązaniu do ustaleń podjętych podczas w/w spotkania, poniżej przekazuję stanowisko IZ PO KL w następujących kwestiach:

Obowiązki IP i IP2 wynikające z wdrażania zasady równości szans kobiet i mężczyzn

Zgodnie z dokumentem *Agenda działań na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn PO KL* przyjętym w dniu 25 czerwca 2009 roku przez Ministra J. Pawłowskiego, IP i IP2 odpowiedzialne są za stałe podnoszenie wiedzy z zakresu równości szans kobiet i mężczyzn wśród pracowników swoich instytucji, w tym członków KOP, kadry kierowniczej, członków Podkomitetów Monitorujących, a także pośród potencjalnych projektodawców. W związku z powyższym niezwykle ważną kwestią jest organizowanie przez niniejsze instytucje szkoleń, spotkań, konferencji informujących w jaki sposób przedmiotowa zasada powinna być uwzględniana w projektach.

Do obowiązków IP/IP2 należy również stosowanie się do zapisów wszelkich dokumentów dotyczących zasady równości szans kobiet i mężczyzn stworzonych przez Instytucję Zarządzającą PO KL w tym m.in. standardu minimum oraz instrukcji do standardu minimum.

Dodatkowo w ramach każdej IP i IP2 istnieje obowiązek wyznaczenia osoby pełniącej funkcję Koordynatora ds. Zasady Równości Szans Kobiet i Mężczyzn (jednocześnie będącej członkiem Grupy Roboczej ds. Zasady Równości Szans Kobiet i Mężczyzn PO KL). Osoba ta ma za zadanie pełnienie funkcji eksperta w kwestiach dot. zasady równości płci w swoim urzędzie oraz koordynowanie jej wdrażania, szkolenia lub zlecenia szkolenia z zasady, przekazywania informacji Podkomitetom Monitorującym nt. jakie działania są podejmowane na rzecz realizacji zasady.

Obowiązki IZ PO KL wynikające z wdrażania zasady równości szans kobiet i mężczyzn

Do obowiązków IZ PO KL należy wyznaczanie kierunków wdrażania zasady równości szans płci w PO KL. W gestii IZ PO KL leży również udzielanie wyjaśnień i interpretacji zapisów standardu minimum, dokonywanie zmian w instrukcji do standardu minimum, opracowaniem wszelkich dokumentów związanych z niniejszą tematyką obowiązujących dla wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację PO KL, a także dokonywanie zmian w systemie realizacji PO KL zmierzających do lepszego wdrażania zasady równości płci.

IZ PO KL odpowiedzialna jest również za koordynację prac Grupy Roboczej ds. Zasady Równości Szans Kobiet i Mężczyzn – organizuje spotkania, szkoli członków Grupy w zakresie niniejszej zasady.

Ocena standardu minimum przez członków KOP

Określenie wymogu uzyskania tylko dwóch pozytywnych odpowiedzi w standardzie minimum spośród sześciu miało na celu umożliwienie projektodawcom stopniowe i kompleksowe podniesienie umiejętności i wiedzy z zakresu zasady równości szans kobiet i mężczyzn.

W związku z powyższym zalecane jest, aby członkowie KOP-ów wskazywali beneficjentom w ramach Karty Oceny Merytorycznej informacje na jakie aspekty w kwestii równości szans kobiet i mężczyzn powinni oni zwracać szczególną uwagę, o jakie jeszcze dodatkowe elementy można było uzupełnić projekt pod kątem

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ministerstwo
Rozwoju Regionalnego
ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa

tel. (022) 501 50 04
fax (022) 501 50 31
www.mrr.gov.pl
www.funduszeuropejskie.gov.pl

UNIA
EUROPEJSKA

zasady równości płci. Pozwoli to na uniknięcie w przyszłości popełniania błędów przez beneficjentów przy konstruowaniu projektów.

Wobec krótkiego okresu funkcjonowania standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn ocena wniosków o dofinansowanie powinna mieć również charakter „minimalny”. Biorąc pod uwagę zgłaszane na spotkaniu najbardziej problematyczne kwestie związane z interpretacją i oceną standardu, poniżej przedstawiono minimalny wymóg jaki musi zostać spełniony we wniosku o dofinansowanie, aby można było uznać spełnienie standardu minimum.

- **Analiza sytuacji kobiet i mężczyzn**

Zgodnie z zapisami Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki każdy wniosek o dofinansowanie musi zawierać analizę sytuacji kobiet i mężczyzn w danym obszarze projektowym, niezależnie czy wsparcie kierowane jest do osób czy do instytucji. Obecnie do zdobycia pozytywnej odpowiedzi w przypadku analizy sytuacji kobiet i mężczyzn winno być podanie przynajmniej jednej danej dotyczącej zasięgu i obszaru interwencji projektu w podziale na płeć.

- **Działania**

Do zdobycia pozytywnej odpowiedzi w punkcie czwartym powinno upoważniać podanie przynajmniej jednego przykładu działania jakie zostanie zrealizowane w projekcie na rzecz wyrównywania szans kobiet i mężczyzn lub działania zmierzającego do przestrzegania zasady, tak aby na żadnym etapie realizacji projektu nie pojawiły się nierówności szans kobiet i mężczyzn.

- **Rezultaty**

Minimalnym wymogiem upoważniającym do zdobycia pozytywnej odpowiedzi jest podanie przynajmniej jednego rezultatu w podziale na płeć (w przypadku projektów skierowanych do osób), lub krótkiej informacji w jaki sposób rezultat wpłynie na ograniczenie nierówności w obszarze projektowym.

- **Zarządzanie równościowe projektem**

Minimalnym warunkiem do uzyskania pozytywnej odpowiedzi w przypadku tego zagadnienia powinno być zaplanowanie w ramach projektu przynajmniej jednego działania równościowego (np. przeszkolenie zespołu projektowego z zasady równości szans kobiet i mężczyzn w kontekście problematyki projektu, organizacja pracy zespołu uwzględniająca elastyczne formy pracy itd.).

W związku z powyższym zwracam się uprzejmie z prośbą o stosowanie ww. podejścia w ramach konkursów, które będą ogłaszane od dnia otrzymania przez Państwa niniejszego pisma.

Wyjątki od stosowania standardu minimum

W związku ze zgłaszanymi przez koordynatorów zasady równości szans kobiet i mężczyzn problemami z interpretacją wyjątków, co do których nie stosuje się standardu minimum, poniżej zostały zamieszczone przykłady i wyjaśnienia w jaki sposób diagnozować poszczególne wyjątki.

- **ograniczenie statutowe.** W przypadku tego wyjątku statut organizacji będzie weryfikowany na etapie podpisania umowy. Natomiast w trakcie oceny przedstawiciele KOP powinni bazować na oświadczeniach beneficjentów i na tej podstawie kwalifikować dany wniosek do niniejszego wyjątku.

- **realizacja działań pozytywnych.** Z działaniami pozytywnymi, czyli inaczej pozytywną dyskryminacją mamy do czynienia wtedy, kiedy istnieje zdecydowana potrzeba skierowania projektu tylko i wyłącznie do jednej płci. Potrzeba ta musi wynikać z analizy sytuacji kobiet i mężczyzn i mieć swoje uzasadnienie. W przypadku tego wyjątku nie jest więc możliwe przytoczenie przykładów, które będą zawsze obowiązywać.

- **zakres realizacji projektu.** O ograniczonej rekrutacji można mówić wtedy, gdy projekt kierowany jest do np. więźniów z zakładu karnego, szkoleń dla pracowników jednego urzędu lub firmy, pracowników linii produkcyjnej w zakładzie itd.

Zmiana instrukcji standardu minimum

IZ PO KL dokona w najbliższym czasie aktualizacji i doprecyzowania instrukcji do standardu minimum, w celu wyjaśnienia wszelkich wątpliwości i nieścisłości, jakie zostały zgłoszone podczas spotkania Grupy Roboczej ds. Zasady Równości Szans Kobiet i Mężczyzn.

Rozbieżna ocena spełnienia standardu minimum przez członków KOP

W przypadku kiedy mamy do czynienia z następującą sytuacją:

a) jeden z oceniających uznaje, iż wniosek spełnia standard minimum, a drugi odrzuca wniosek,

b) obaj oceniający odrzucają wniosek uznając jedynie po jednej, różnej pozytywnej odpowiedzi, znowelizowane Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, umożliwiają rozstrzygnięcie takich przypadków przez Przewodniczącego KOP (np. poprzez odesłanie wniosku do oceny trzeciego eksperta).

Punkty we wniosku o dofinansowanie

W standardzie minimum zostały przyporządkowane do każdego pytania punkty wniosku o dofinansowanie, w których powinny się znaleźć odpowiedzi na niniejsze pytania. Należy jednak podkreślić, iż w przypadku kiedy dane informacje np. o zaplanowanych działaniach równościowych występują w innym punkcie, niż wskazany w standardzie, nie oznacza to dyskwalifikacji wniosku. Członkowie KOP zobowiązani są do zapoznania się z całą treścią wniosku o dofinansowanie i zaznaczenie pozytywnej odpowiedzi na dane pytanie w standardzie nawet, jeżeli odpowiedź znajduje się w innym punkcie wniosku.

Traktowanie rozłącznie pytań standardu minimum

Wszystkie punkty standardu powinny być traktowane rozłącznie. Tym samym możliwa jest sytuacja, w której np. udzielono pozytywnej odpowiedzi na pytanie nr 3 standardu minimum, podczas gdy odpowiedzi na pytanie 1 i 2 są negatywne.

Niska kontraktacja

W związku z dużą liczbą projektów odrzuconych ze względu na niespełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn, a co za tym idzie obawą zgłaszaną przez IP dotyczącą zagrożenia wydatkowania, należy zauważyć, iż w przypadku zaplanowania konkursów zamkniętych, istnieje możliwość ich ponownego ogłoszenia na tych samych zasadach. Działania podejmowane w tym zakresie powinny znaleźć zastosowanie szczególnie w przypadkach niskiej kontraktacji.

Z poważaniem

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU

Dorota Bortnowska

Załącznik:

Protokół ze spotkania Koordynatorów Zasady Równości Szans Kobiet i Mężczyzn w IP i IP2.

DW: Baza Wiedzy.

Warszawa, 14 sierpnia 2009 r.

Koordynatora
Komitetu
D. Bortnowska
Dorota Bortnowska

Protokół ze spotkania Koordynatorów Zasady Równości Płci Kobiet i Mężczyzn w Instytucjach Pośredniczących oraz Instytucjach Pośredniczących drugiego stopnia

Dnia 11 sierpnia br., w siedzibie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego odbyło się spotkanie koordynatorów zasady równych szans kobiet i mężczyzn dotyczące weryfikacji wniosków składanych w ramach PO KL pod kątem spełniania standardu minimum. Osobą prowadzącą spotkanie była Pani Joanna Hofman, Naczelniczka Wydziału Ewaluacji w Departamencie Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym.

Kwestie poruszane na spotkaniu dotyczyły czterech kluczowych zagadnień, omawianych zgodnie z uwagami przesyłanymi przed spotkaniem przez poszczególne instytucje, były to odpowiednio:

- identyfikacja typów projektów, których ocena była/jest problematyczna (podczas oceny wniosków realizowanych w trybie konkursowym oraz systemowym po wejściu w życie standardu minimum);
- określenia skali zjawiska odrzucenia projektów z powodu niespełnienia standardu minimum (udział % w stosunku do projektów, które przeszły ocenę formalną);
- omówienia i interpretacji najbardziej problematycznych zapisów standardu minimum;
- określenia ewentualnych zmian koniecznych do wprowadzenia w dokumentach dotyczących równości szans kobiet i mężczyzn.

Podczas spotkania uzgodniono, iż IZ w trybie pilnym przygotowuje protokół z przedmiotowego spotkania, który będzie zawierał informacje w zakresie kwestii uznanych przez koordynatorów za najbardziej problematyczne. W dalszej kolejności na podstawie materiałów przesłanych przez poszczególne IP przed oraz po spotkaniu IZ przygotowuje szczegółowe zestawienie zgłaszanych wątpliwości i uzupełni je o stanowisko Instytucji Zarządzającej.

Kluczowe kwestie problemowe zgłaszane podczas spotkania:

Obawą często wyrażaną podczas spotkania, była kwestia związana z obniżeniem wydatkowania spowodowanym częstym odrzucaniem wniosków ze względu na niespełnianie standardu minimum. Zaznaczono, iż sytuację tę można uznać za szczególnie niepokojącą w przypadku projektów realizowanych w ramach inicjatyw lokalnych. Przedstawiciele instytucji Zarządzającej podkreślili, iż kwestią priorytetową w ramach PO KL jest jakość składanych projektów. W związku z powyższym postanowiono, iż niezbędne będzie nasilenie działań skierowanych zarówno przez IZ, jak również przez poszczególne IP, na rzecz beneficjentów poprzez realizowanie wsparcia szkoleniowego oraz informacyjno-promocyjnego, które pozwoli nabyć im niezbędną wiedzę i umiejętności w zakresie realizowania projektów z uwzględnieniem zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn.

Jednocześnie należy zauważyć, iż w przypadku zaplanowania konkursów zamkniętych, istnieje możliwość ich ponownego ogłoszenia na tych samych zasadach. Działania podejmowane w tym zakresie powinny znaleźć zastosowanie szczególnie w przypadkach niskiej kontraktacji.

Ujednoczenie podejścia do oceny

Kolejną diskutowaną kwestią była potrzeba wypracowania jednolitego sposobu oceniania przez ekspertów wniosków pod kątem spełniania standardu wewnątrz oraz pomiędzy instytucjami. W tym zakresie szczególnie problematyczne okazały się dwa przypadki:

1. sytuacja, w której jeden z oceniających uznaje, iż wniosek spełnia standard minimum, a drugi odrzuca wniosek;
2. sytuacja, w której obaj oceniający odrzucają wniosek uznając jedynie po jednej pozytywnej odpowiedzi, jednak w różnych pytaniach.

IZ wyjaśniła, iż znowelizowane Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL, umożliwiają rozstrzygnięcie takich przypadków przez Przewodniczącego KOP (np. poprzez odesłanie wniosku do oceny trzeciego eksperta).

Uczestnicy spotkania zasugerowali również przeformułowanie poszczególnych pytań zawartych w standardzie, w taki sposób, aby były one bardziej czytelne. IZ zadeklarowała uwzględnienie tej uwagi. Ustalono również, iż niezbędne jest dokonanie przez IZ wyjaśnień dotyczących zależności pomiędzy poszczególnymi pytaniami standardu, (np. jak traktować sytuacje, gdy w pytaniu 3 udzielono pozytywnej odpowiedzi, ale uznano za negatywne odpowiedzi do punktów 1 i 2). **Należy wskazać, iż wszystkie punkty standardu powinny być traktowane rozłącznie. Tym samym możliwa jest sytuacja, w której udzielono pozytywnej odpowiedzi na pytanie nr 3 standardu minimum, podczas gdy odpowiedzi na pytanie 1 i 2 są negatywne.**

Ważną kwestią podjętą na spotkaniu była sprawa FAQ w ramach realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w projektach POKL. IP zwróciły się z prośbą o przesłanie już udzielonych oraz przyszłych odpowiedzi sformułowanych w ramach portalu rownoscplci@mrr.gov.pl do wiadomości koordynatorów. IZ odniosła się do tego postulatu pozytywnie, deklarując przesyłanie odpowiedzi do IP i jednocześnie poprosiła o rozpowszechnianie tych informacji w ramach poszczególnych instytucji.

Problematyczną kwestią często zgłaszaną podczas spotkania były również wątpliwości dotyczące wyjątków, co do których nie powinno się stosować standardu minimum. Wątpliwości budziły szczególnie:

1. sytuacje, w których wyłączenie następuje z powodu ograniczeń statutowych beneficjenta. W tym kontekście istotną kwestią było uzgodnienie, na jakim etapie oceny wniosku powinna nastąpić weryfikacja statutu. Po dyskusji wspólnie **uzgodniono, iż tak jak miało to miejsce do tej pory przedstawiciele KOP powinni bazować na oświadczeniach beneficjentów, a statut organizacji będzie weryfikowany na etapie podpisywania umowy.**
2. kwestie związane z zakresem realizacji projektu. W związku z pojawiającymi się problemami uzgodniono, iż niezbędne będzie wskazanie przykładów, w których dany wniosek można uznać za wyjątek od stosowania zasady ze względu na kryterium ograniczonej rekrutacji.
3. Podczas spotkania poruszono także kwestie grup docelowych w projekcie odnośnie standardu minimum. Ze strony IP padło pytanie o to, czy demografia może być warunkiem do wyłączenia ze stosowania standardu. IZ uznała, iż **kwestie takie nie mogą stanowić wyjątku od stosowania standardu, a wyciąganie błędnych wniosków na podstawie przytaczanych danych powinno skutkować obniżeniem punktacji w poszczególnych polach karty oceny wniosku.**

Szkolenia i dobre praktyki

Jednocześnie wskazano, iż dobrym rozwiązaniem będzie gromadzenie dobrych praktyk w zakresie realizacji projektów zgodnie z zasadą równego traktowania kobiet i mężczyzn. Wskazano, iż podejście takie będzie szczególnie cenne w przypadku „równościowego zarządzania projektem”. IZ zadeklarowała, iż stworzy zestawienie odnoszące się do programów współfinansowanych z EFS, realizowanych w poprzedniej perspektywie finansowej. Instytucje Pośredniczące natomiast będą identyfikowały godne powielenia przykłady na podstawie wniosków składanych w ramach PO KL.

Kolejnym punktem spotkania była kwestia szkoleń organizowanych przez Krajowy Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego. Uczestnicy spotkania zasugerowali rozdzielenie szkoleń dla komponentu

centralnego i regionalnego lub podział ze względu na obszary wsparcia. IZ zadeklarowała, iż podjęcie działania skierowane na rzecz spełnienia tego postulatu.

Jak podkreślano w trakcie dyskusji, brak szkoleń i rozpowszechnionej informacji w zakresie GENDER stanowi istotny problem dla wielu IP, gdyż brakuje specjalistów w tym zakresie, a rynek jest wciąż zbyt wąski by móc samodzielnie rozwiązać problem. Uzgodniono, iż IZ będzie zbierała informacje o szkoleniach realizowanych w tematyce równego traktowania kobiet i mężczyzn oraz będzie umieszczać informacje o nich na bazie w Bazie Wiedzy.

Istotną kwestią i porozumieniem, jakie osiągnięto w trakcie spotkania jest zgoda, co do potrzeby częstszych spotkań, w trakcie których będzie podjęta analiza problematycznych kwestii i praca nad konkretnymi wnioskami. Uczestnicy zaproponowali by przedłużyć spotkania do 2 dni oraz dołożyć starań, aby z spotkań uczestniczyły również autorki publikacji „Zasada równości szans kobiet i mężczyzn w projektach PO KL”. IZ odniosła się pozytywnie do tej propozycji i zadeklarowała uwzględnienie tej uwagi przed następnym spotkaniem.

Problemem zgłaszanym przez wielu beneficjentów do poszczególnych IP jest także brak danych dotyczących sytuacji kobiet i mężczyzn na poziomie lokalnym. IZ zaleciła, by w takich sytuacjach IP udzielały informacji o możliwości wykorzystywania danych jak najbardziej zbliżonych do poszukiwanych zarówno w kontekście tematycznym, jaki i terytorialnym.

Opracowała: Małgorzata Jabiecka, DZF

Zatwierdziła:

